

Landskap: Småland Uppptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Andersson
Kalmar

Föremål i kistorna.	s. 1.
Den mosaiska kyrkogården.	s. 1.
Druckna likbärare och likkuskar.	s. 2.
Hur sjöfolk begrovs i Kalmar.	s. 3.
Hur de fattiga begrovs.	s. 4.
Begravningar av olika slag.	s. 5.
Kyrkogårdar i Kalmar.	s. 6.
Bröllop.	s. 7.
Fajeben.	s. 8.
Kalle med Bussen.	s. 9.
Galne Albin.	s. 9.
Galne Anton.	s. 9.
Kycklingen.	s. 9.
Axel Grohn och Calle Lindahl.	s. 9.
Rössla-Pelle.	s. 10.
Fesan.	s. 10.
Marknader.	s. 11.
Kroglivet.	s. 11.
Horn i sängen.	s. 12.

ACC. N.R. M. 8082:1-33.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vårfrudagen.	s. 12.
Eldar i det fria.	s. 12.
Kapten Sohlberg.	s. 13.
Midsommar.	s. 14, 15.
Valborgsmässoafton.	s. 16.
Kristihimmelsfärdsdagen.	s. 17.
Påsk.	s. 18.
Död visar sig utan huvud.	s. 19.
Hundar springa genom plank - ekpåk hamnar i träd.	s. 20.
Pysslingar.	s. 21.
Kasta eld efter kloka gummor.	s. 22.
Landshövding Edelstam tages för dräng.	s. 23.
Fasten.	s. 24.
Pingst.	s. 25.
Lustresor till lands.	s. 25.
Pingstbrudar och midsommarbrudar.	s. 25.
Lucia.	s. 26.
Julen.	s. 27.
Tjugondagen.	s. 27.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:1-33.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Socken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nyåret.	s. 28.
Stjärngossar.	s. 28.
Kyrkogrimen.	s. 29.
Sägner om jättar.	s. 29.
Sägner om troll.	s. 29.
Vad brukade man skrämman barnen med?	s. 30.
När åskan gick.	s. 30.
Skogsrådet.	s. 30.
Tomtar.	s. 30.
Varulvar.	s. 30.
Bankska mordet.	s. 31.
Tio olika sorters träslag.	s. 32.
Bibelramsor.	s. 33.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8082 : 7

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—

Föremål i kistorna.

-Under den tid jag har varit här som kyrkogårdsförvaltare har det ofta hänt, att vi hittat s a x a r i kistorna. En gång hittade vi en glasflaska med brännvin i, men det är många, många år sedan. Det var i slutet av 90-talet

Den mosaiska kyrkogården.

-På den mosaiska kyrkogården brukade de lägga sten under huvudet, och de ställde dessutom kistorna på ände.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8082:2.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söcken: KALMAR Kyrkogårdsförvaltare
Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Druckna likbärare och likkuskar.

-I äldsta tid som jag minns följde ringkarlar med och drog ut lådan på likvagnen. De voro ofta fulla. De blevo oftast rikligen trakterade på begravningsstället, med påföljd att de blevo svaga i knäna. De körde då upp till graven med likvagnen. Det hände ibland, att jag fick visa ut dem från kapellet, så druckna var de. Kusken som körde likvagnen var en gång så påstruken, att han ramlade ner på tistelstången, där han blev hängande.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8082:3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin .
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hur sjöfolk begrovs i Kalmar.

-De brukade ställa ut liken på gårdarna, och folk gick och besåg dem. När sjöfolk ställdes ut, stod alltid två svenska flaggor bredvid. På kistan var ett bårkläde med två silverskepp på. Det var när sjöfolk begrovs. De fick låna det på Sjömanshuset. Nu ligger det på museet. Det bårklädet skulle enligt vad som sades vara skänkt redan på 1770-talet av någon dam, som intresserade sig för sjöfolket. Så småningom försvann seden att gå och se på lik. Nu för tiden bisättes alla.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8082:4

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hur de fattiga begrovs.

-Nu skall jag tala om hur trist det var när de begrov fattigliken. Där nu Riksbanken ligger låg förr fattighuset. Därifrån skulle sex av hjonen bära likkistan till Södra kyrkogården. De utgick från fattighuset, och sträckan var ju rätt så lång. De måste därför vila ett par tre gånger. Första vilopunkten var vid Höga Vallen vid stationen, andra var vid Rotundan vid fängelset och den tredje anhalten mitt för Stiftelsen Hemmet. Där satte sig gubbarna tre vid vardera sidan om kistan. Kistan satte de på gatan. Sedan fick de vila ett par gånger till innan de nådde fram till graven. Så småningom fick de vagn genom prosten Warholm, men den vagnen saknade fjädrar, så det hördes lång väg när den skraltade fram på gatorna, men nog var det bättre med vagn än som de haft det förut. Vagnen saknade fjädrar. Det var en vanlig buktvagn.

Det hände en gång för många år sedan att gubbarna från Falkenberg en söndag kom med ett lik. Gubbarna hade av någon anledning blivit oense och de kom ihop och slogs vid likvagnen, och jag måste skilja dem åt. Sedan var det givetvis att anmäla dem för Fattigvårdsförvaltningen. Det var sista gången de fick bära något lik. Efter den historien blev det kyrkogårdspersonalen, som fick hand om bärningen. Det pinsamma intermezzot resulterade i denna ändring.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 8082:5

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Begravningar av olika slag.

-Nu för tiden verka inte begravingarna så stora som förr. Om det förr var en godtemplarbegraving, var det musik med fanor i spetsen, och över tusentalet människor kunde vara ute och se på en sådan begraving. Frälsningsarmé-begravingarna voro också livligt uppskattade. Likaså om det skett någon olyckshändelse gick folk man ur huse för att se på när offret begrovs. Jag tror det var 1894. En kapten Nylander blev borta vid Malmbron efter att ha räddat 4 pojkar. Men själv gick han ner sig. Då var det 4,000 åskådare enligt vad tidningarna skrev. Likadant var det när Almskog begrovs 1909. Då var det också mycket pinsamt. Vi hade den söndagen fem begravingar. Bärarna skulle bära kistan från Folkets Hus och till Södra kyrkogården, men de ville inte gå in i Kapellet. De tillhörde den ungsocialistiska falangen. På en av fanorna stod det "Samhället har mördat honom!". När jordfästningen skulle ske och kistan stod i graven uppstod ett intermezzo, så att jag måste inskrida. Hälften sjöng nämligen Internationalen, hälften "Jag går mot döden". Men det blev åtal, och en av bråkstakarna fick 4 månader, en fick 2 månader, och 11 stycken fick olika straff. Almskog hade som bekant vägrat att exercera, och han blev därför införpassad i Västerviks fängelse, där han hastigt avled. Det var därför som ungsocialisterna opponerade sig.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8082:6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kyrkogårdar i Kalmar.

-Vi hade en kyrkogård, som låg vid Församlingshuset, som kallades Sankt Gertruds kyrkogård eller "Lilla kyrkogården". Esplanadens plantering ligger också på en kyrkogård liksom en del tomter här i sta'n. Men den kyrkogården/S:t Gertrud/ var mycket liten. Jag vet inte att de gjorde några fynd när de grävde där. Kyrkogården hade sannolikt tillhört klostret. På gamla kyrkogården ha de grävt upp bykyrkans grund-murar från 1200-talet. Södra kyrkogården blev utgrävd 1891, då den ökades till med en del av Skansjordarna. Södra kyrkogården invigdes 1863 en adventsöndag, och tillökningen skedde som sagt 1891. Norra kyrkogården invigdes 1911 i september. Det är den som nu är i bruk. Södra kyrkogården användes endast vid familjegravningar, av sådana som ha gravplatser där.

f. v. t. K. R.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8082:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bröllop.

-Bröllop har jag så litet reda på. När det blev allmänt
med vitbrudräkt vet jag inte heller.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:8.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fajeben.

-Det har funnits många gamla original i Kalmar,
fast att de nu äro borta. Vi hade t.ex. "Fajeben" eller
"Kisseben". Han hette Forsberg och dog 1908. För en fem-
öring kunde man få honom att hoppa omkring som en
galning .

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8082:9

Landskap: Småland

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Kyrkogårdsförvaltare

Socken: KALMAR

Berättat av: Andersson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kalle med Bussen

var ett annat original. Han gick nere vid hamnen.

Galne Albin

gick och spelade fiol med två käppar.

Galne Anton

var merendels slö och likgiltig, småskrattade mest. En söndag fick de ta in honom på Falkenberg.

Kycklingen

var också nere vid hamnen. Han talade så egendomligt genom näsan.

Axel Grohn och Calle Lindahl

de lever än, bägge två.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

No. 8082:10.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Rössla-Pelle.

-Rössla-Pelle hette egentligen Pettersson och var spannmålshandlare. Han låg alltid och processade.

Fesan

var en gubbe, som säkert Sjöstrand känner till. En gubbe och Fesan hade en gång gått ut i Tallhagen och sedan de förtärt ett par medhavda pilsnerflaskor, somnade de i gröngräset. Rätt som det var kom en ko och slickade dem mitt i ansiktet, och den ene av gubbarna for förskräckt upp och ropade:

-Käre Satan, ta inte mig, ta Fesan!

Det blev sedermera ett stående talesätt det där.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 8082:11.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: _____ Adress: _____
Söcken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Marknader

hade de ett par gånger om året. Under min fars tid hölls marknader under 4-5 dagar i sträck. Nu förekommer här endast en och annan hästmarknad. Marknaderna hade de på Sveaplan och kring Tullslätten. I samband med marknaderna florerade också

Kroglivet.

Från Spännarebacken ut till Tullslätten var det krog i var och varannan stuga, där det såldes brännvin.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 8082:12.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Horn i sängen

har jag inte hört talas om. Men vid

✓ Vårfrudagen

hängde vi alltid upp en strumpa vid sängen, och i den lade de vuxna godsaker.

✓ Eldar i det fria

tände de upp endast vid Valborgsmässoafton. Det var vid sjöstränderna och på Alvarsbranten på Öland. Det förekommer fortfarande, kanske i ännu större utsträckning än förr.

J. v. b. K. L.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 8082:13

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kapten Sohlberg

var också ett original. Det var han som sa' "Lägg
å /=av/ träankaret på samma sida som sillafjäringen".
Det lär han ha sagt någon gång i fyllan, men det var inte
värt att säga till honom, ty då blev han mäkta vred.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 8082:14

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midsommar.

-Här var två majstänger, en på Ängö och en på Stensö. Midsommarstången på Ängö flyttades sedan till Kullö. På Varvslätten hade de också stång, men det var nog tidigare än Kullö. Då hjälptes alla Ängöbor att resa stängen. Det var fiskarbefolkningen där ute som då stod för rusthållet, och likadant var det på Stensö. Folktillslutningen var nog störst på Ängö. Det var aldrig så mycket folk på Stensö. Kalmarborna kom dit ut, till Ängö, i massvis, och de lämnade inte ön förrän vid 3-4-tiden på natten. Då gick de ut med barn och blomma och slog sig ned i gröngräset. Några berömda spelmän fanns där inte, utan det var någon som spelade harmonika. På midsommardagen fortsattes firandet. De tog sig en svängom några timmar då med.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 8082:15.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Kyrkogårdsförvaltare

Söken: KALMAR

Berättat av: Andersson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMidsommar forts.

-Alla köpmän, så många som kunde, hade två björkar vid ingången när det var midsommar. Det är en sed som nu försvunnit. Lövmärknad förekom inte här, men nere i Karlskrona förekommer sådan än i dag. Privata majstänger på gårdarna förekom inte här i Kalmar, men nu kan man få se sådana. Förr gick alla ut till Ängö. Det var den enda majstång som dög!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8082:16.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Kyrkogårdsförvaltare

Socken: KALMAR

Berättat av: Andersson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVValborgsmässoafton.

-Jag har aldrig varit med om och sjungit för ägg. Inte heller brukade vi tappa björksav, men de vuxna drack mäger i benen, men det var merendels på restaurangerna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:17.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söcken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Kristihimmelsfärdsdägen.

-Kristihimmelsfärdsdagen betraktades som första metar-
dagen bland dem som fiskade. Fortfarande håller en
del amatörfiskare styvt på att Kristihimmelsfärdsdagen
är den första metardagen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:18.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Påsk.

-Vid påsken gick vi alltid ut och åt våra påskägg i det gröna. Många gick utåt Djurängsbackarna vid Skällby, och där skulle de se solen dansa på påskdagsmorgonen. En del brukade gå annandagen, det var olika. Dymmelonsdagen var också en dag, som man lade märke till förr i tiden, ty då hängde de grejor såsom ugnskvast och raka utskurna av papp på folk. Men det började försvinna redan när jag växte upp. Far var född 1824, och han talade mycket om det.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 8082:19.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Död visar sig utan huvud.

-När far var pojke och 10-11 år gammal, så upplevde han ett äventyr, som han ofta brukade berätta om. Han var då i skräddarlära i Åby socken, och en person var död. Pojkarna fick alltid gå med i bondgårdarna där det skulle sys och de bar då alltid pressjärnet. Var det halt, så drog de det jättestora strykjärnet i ett rep. En kväll var de på hemväg från arbete i en bondgård. Först gick Mäster, och efter honom kom far traskande.

-Titta där, Mäster!, utropade far plötsligt.

-Tyst, tyst!, sade mäster.

Både far och mäster såg den personen som var död stå vid vägkanten utan huvud.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:20.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hundar springa genom plank -ekpåk hamnar i träd.
-En gång när de byggde Norrgård 1848 var far en kväll utsedd att stå vakt. De stal så mycket virke på arbetsplatsen, så det behövdes därför särskilda nattvakter. Han stod vid en stätta/=grind/. Rätt vad det var kom två stora hundar och sprang rakt mot inhägnaden. Ögonblicket därpå såg far dem innanför, trots att det var plank runtomkring, så att ingen levande varelse kunde krypa igenom. Han hade en ekpåk med sig far, men den rycktes ur hans hand och försvann i en buske. När han på morgonen kom till platsen såg han och många andra, att ekpåken hade ställt sig rakt upp bland grenarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. *8082:21*

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress:
Söken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pyslingar.

-Av mor och många andra fruntimmer hörde jag talas om pysslingar. De som gick i ladugårdarna hade ofta sett sådana, och de hällde t.o.m. upp mjölk åt dem. Min mor talade en gång om följande. Hon tjänade i sin ungdom på en gård, och då såg hennes husbon' en pyssling komma med ett halmstrå.

-Det var inte mycket och komma med!, sade bonden.

—Det skall bli mindre!, svarade pysslingen.

Kort därpå fick bonden gå ifrån gården. Det gick bakut för honom.

ACC. N:R

M 8082: 22.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söcken: KALMAR

Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
Andersson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVKasta eld efter kloka gummor.

-Vid Skällby gård låg ett torp, Nytorp. Gumman, som bodde där kunde litet av varje, och när hon begrovs, var de allmänt ute och kastade eld efter henne, så att hon inte skulle gå igen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 8082:23.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landshövding Edelstam tages för dräng.

-Kalmar slott var alla pojkars eldorado förr. Där höll vi till och lekte. I de förfallna murarna brukade vi leka krig. Min far talade också om en historia. När landshövding Edelstam var där, så brukade han ibland gå omkring arbetsklädd. En dag hade landshövdingen fått besök av Rappes från Strömsholmen, och kusken hade bundit hästarna vid ett av de nyplanterade träden. Vaktmästaren på slottet hade just varit på begravning i hög hatt och gick in på slottet. Kusken frågade den finklädde herrn om han fick lov att binda hästarna vid trädet, och vaktmästaren sade - "Var så god!". Om en stund kom landshövdingen arbetsklädd och fick se att hästarna stod bundna vid ett av de späda träden och han blev arg och sade: - Vet du inte skäms? Skall du binda hästarna i de nyplanterade träden!

Men kusken svarade:

- Tyst du gubbe lilla, landshövdingen gick nyss förbi, och han sa ingenting!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8082:24

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Fastan.

-Då var det inte något annat än kroppkakor feta tisdag, och sedan fortgick det varje tisdag. Vi hade också bullar och mjölk fettisdag.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:25

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

*LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Pingst.

-De första lustresorna till Borgholm brukade börja vid pingst. Ekenäs och Oscarshamn var också två omtäckta utflyktsmål. Med lustbåtarna följde även en musikkår. Det var ofta föreningar som arrangerade dessa utflykter".

Lustresor till lands.

-Lustresetåg brukade också gå till Växjö och Karlskrona, och dessa kunde äga rum hela sommaren. Godtemplarna hade alltid lustresa vid midsommar till Stockholm. En tur- och returbiljett kostade då bara fem kronor! Det var inga stora summor det, inte.

✓ Pingstbrudar och midsommarbrudar

har jag aldrig sett några.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 8082:26.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lucia

firades inte på den tiden jag var pojke, men nu firas
Lucia överallt här i Kalmar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:27

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress:
 Socken: KALMAR Berättat av: Kyrkogårdsförvaltare
 Andersson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Julen.

-Julgran hade vi alltid, och det hade nog alla. Det var en stor gran, som nådde ända upp i taket. Julklappar fick vi alltid men det var inte rim på dem. De delades ut. De kastades inte in. Så var givetvis släkten tillsammans vid julen. Vi brukade göra så, att vi skiftade. Ena julen var vi hos mina föräldrar och andra julen hos mina syskons svärföräldrar. Så växlade vi år från år. Julbock hade vi inte.

✓ Tjugondagen.

-Då slutade julen. Några följn gick inte omkring, men granen kastades ut, och då h u r r a d e s det alltid för den. Det skrek ungarna så länge de orkade, hurra, hurra i all oändlighet. Det tyckte de var så roligt. Men vi fick inte skrika för vår far, ty vår bostad låg alldeles intill kyrkogården.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8082: 28

Landskap: Småland

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Kyrkogårdsförvaltare

Söken: KALMAR

Berättat av: Andersson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV✓ Nyåret.

-Att de skrev årtalet med krita vet jag ingenting om.
-Vakades det nya året in hemma hos Er?
-Nog vakade vi ibland in det nya året, men det var inte nödvändigt att sitta uppe alltid, tyckte vi. Det är mera nu som man gör det. Det förekom att de sköt in den nya året i stadens utkanter, men inom själva stadens hank och stör var det nog inte tillåtet, tänker jag. Bland de bättre klasserna förekom nyårsvisiter. Landshövdingen uppvaktades sålunda alltid på det nya året. Ta psalm vid nyår, det har jag sannerligen aldrig sett någon göra. Det vet jag ingenting om.

✓ Stjärngossar.

-Jag har hört talas om dylika, men jag har inte sett några förrän nu på senare tid, då de haft tillställningar i föreningar o.d.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 8082:29

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

Kyrkogrimen
har jag inte hört talas om.

Sägner om jättar.

-Vi ha ju strax intill Skäggenäs, den långa udden. Det gick en gammal sägen om den. Det var en jättekvinna, som hade sett att de byggde en kyrka på Öland, och klockorna hördes snart över till fastlandet. Hon tog då i sitt förkläde en hel massa sten, men det gick hål i förklädet, och det uppstod det som nu kallas Skäggenäs. Men namnet är nog efter någon viking, Skägge, emedan det är stora gravfält utanför.

Sägner om troll.

-Några sägner om trollhöggar som resa sig på guldpelare har jag inte hört

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 8082:30.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vad brukade man skrämma barnen med?

-Sotaren var det vanliga, men jag hörde också H ä x a n.
Häxan skulle komma och ta barn, om de inte voro shälla.

När åsken gick
sökte sig alltid trollkärningarna under tak, och det enda
var då att lägga en s a x över tröskeln. Då kunde de inte
gå över. Det hörde jag talas om genom far och mor.

Skogsrådet
var en kvinna som visade sig i skogarna här omkring. Fram-
ifrån var hon alldeles bedårande, men bakifrån var hon
ihållig som ett baktråg. Likaså fanns det
Tomtar,
trodde man.

Varulvar.
-Nej, det har jag inte hört något om.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 8082:31

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bankska mordet.

-Det var 1853 som det skedde. Det talade min mor om. Hon hade t.o.m. varit ute och sett på när han avrättades på Galgbacken. I kyrkböckerna står antecknat vad han gjort. Han mördade sin hustru. Min far talade mycket om det. När huvudet föll, svimmade en hel del som satt uppklivna i träd. Det var den sista avrättningen som här var. Det huset som han bodde i låg i ändan av Proviantgatan mot gamla idrottsplatsen. Vid avrättningen var där en barberare som sprang fram för att ta blod. Det fick de ibland, men de skulle då alltid först be skarprättaren om lov, men det hade inte den här barberare gjort, så det var nära att skarprättaren gett honom ett slag med svärdet, men den som hade uppsyn över avrättningen sade:
-Nå, nå, nå! och det skedde ingen olycka. Barberaren skulle ha blodet för någon "trollkonst". När de hade fallandesot skulle de ta blod på bröstet på en sockerbit och ge det sjuka barnet. Det var väl något liknande i det här fallet skulle jag förmoda.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 8082:32.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tio olika sorters träslag.

-När jag var 20 år kom en gång en gumma till mig och bad mig hjälpa henne att skaffa tio olika sorters träslag.
-Vad ska' hon ha dem till?, frågade jag.
-Mitt barn kan inte gå, trots att det är tre år gammalt. Jag gav upp ~~ett~~ gapskratt.
-Skratta inte, Andersson, sade hon. Det blir riktigt, bara jag får de tio olika sorterna trä.
Kunde det hjälpa, så nog ville jag stå till tjänst alltid. Jag skaffade henne tio olika sorters träslag. När jag kom med dem till henne, så bröt hon vardera över barnet och så läste hon en ramsa, som jag nu inte kommer ihåg. Det hände ute i gamla staden. Sådana där idéer hade de gamla förr.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M 8082:33.

Landskap: Småland Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Kyrkogårdsförvaltare
Söcken: KALMAR Berättat av: Andersson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Kalmar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—

Bibelramsor.

-De hade förr olika ramsor när de skulle läsa i Bibeln
eller katekesen. En ramsa löd bakifrån:
tolv evangelister
elva lärjungar
tio budord
nionde timmen gav han upp sin anda
åtta saligheter
sju bönepunkter
sex stenkrukor i Kannans land
fem Moseböcker
fyra evangelister
tre patriarker
två stentavlor
en är den som råder. Över himlen och jorden.
Dessa användes när de skulle få barnen att lära sig
bibelkunskap i hemmen.

Skriv endast på denna sida!